

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder:	Wethouder A.F.M. Siebelink
Medeportefeuillehouders:	N.v.t.
Directie	Ruimte en Economie
Afdeling	Ruimtelijke Ontwikkeling en Vergunningverlening (ROV)
Programma:	Programma 10 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
Zaaknummer:	4171723
Documentnummer:	4171731

Onderwerp: Mandaat –en machtigingsbesluit mer-procedure

Voorgesteld besluit

1. Het college van burgemeester en wethouders mandaat te verlenen tot het nemen van een mer-beoordelingsbesluit als bedoeld in artikel 16.36 en 16.43 van de Omgevingswet
2. Het college van burgemeester en wethouders te machtigen tot het verrichten van feitelijke handelen met betrekking tot de mer-procedure als bedoeld in de artikelen 16.36, 16.37, 16.38, 16.39, 16.46 en 16.47 van de Omgevingswet;
3. Dit besluit in werking te laten treden op de dag na bekendmaking.

Samenvatting

De wetgeving rond de milieueffectrapportage (hierna: mer) is vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet aangepast. Om de procedure weer in lijn te brengen met de praktijk en daarmee vertraging in de voorbereidingsprocedure te voorkomen, is een mandaat- en machtigingsbesluit nodig van de gemeenteraad. Het college krijgt met dit besluit de bevoegdheid om namens de raad als bevoegd gezag een project- of planmer-beoordeling te doen. Het college zal met dit raadsbesluit ook gemachtigd zijn voor het kunnen uitvoeren van feitelijke handelingen binnen de voorbereiding van een milieueffectrapport, zoals het raadplegen van bestuursorganen over reikwijdte en detailniveau, het uitbrengen van een advies over reikwijdte en detailniveau en het betrekken van de Commissie voor de milieueffectrapportage op de daarvoor aangewezen momenten. Deze handelingen ondersteunen de procedure maar brengen geen beslissingsbevoegdheid over. Dit zorgt voor een efficiëntere en snellere voorbereidingsprocedure. Uw raad blijft verantwoordelijk voor de besluitvorming waarvoor zij bevoegd is. De raad blijft gaan over de inhoudelijke afwegingen in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling.

Aanleiding

In een mer-beoordeling beoordeelt het bevoegd gezag of de milieugevolgen van een ruimtelijke ontwikkeling aanleiding zijn om een mer op te stellen. De wetgeving rond de mer is aangepast met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Onder de oude wetgeving was het college bevoegd om een mer-beoordelingsbesluit te nemen. Onder de Omgevingswet is dit

aangepast. Alleen het bevoegd gezag dat gaat over de vaststelling van het besluit dat nodig is voor het betreffende plan, mag een mer-beoordelingsbesluit hierover nemen.

Het is mogelijk om deze bevoegdheid te mandateren aan het college, indien uw gemeenteraad bevoegd gezag is voor het vaststellen van het besluit. Dit speelt met name rondom ontwikkelingen waarvoor een wijziging van het Omgevingsplan benodigd is. Uw gemeenteraad is bevoegd het Omgevingsplan te wijzigen. Onderdeel van de voorbereidende procedure vraagt, zeker bij grotere ontwikkelingen die aanzienlijke gevolgen voor de leefomgeving hebben, in veel gevallen een mer-beoordelingsbesluit. Zonder mandaatbesluit is uw gemeenteraad bevoegd gezag om dit besluit te nemen. Dat was voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet het college. Zonder mandaatbesluit is er dus een extra besluit van uw raad nodig en dat betekent vertraging in de voorbereidende procedure. Daarom is het voorstel om deze bevoegdheid te mandateren aan het college.

Gelijktijdig wordt uw raad gevraagd het college te machtigen om feitelijke voorbereidingshandelingen binnen de voorbereiding van een mer uit te voeren, zoals het raadplegen van bestuursorganen over reikwijdte en detailniveau, het uitbrengen van een advies over reikwijdte en detailniveau en het betrekken van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

De mer-regelgeving is te vinden in Afdeling 16.4 Omgevingswet (Ow) en in hoofdstuk 11 en bijlage V van het Omgevingsbesluit (Ob). De bevoegdheid om een mer-beoordelingsbesluit te nemen is opgenomen in artikel 16.36, vijfde lid resp. 16.43 tweede lid Ow. De voorbereidende handelingen zijn opgenomen in de artikelen 16.36, 16.37, 16.38, 16.39, 16.46 en 16.47 van de Omgevingswet. Dit wettelijk kader is ter informatie als bijlage opgenomen bij dit voorstel.

Beoogd effect

Het college krijgt met dit besluit de bevoegdheid om namens de raad als bevoegd gezag een project- of planmer-beoordeling te doen. Tevens wordt zij hiermee gemachtigd feitelijke voorbereidende handelingen uit te voeren in de mer-procedure. Hiermee wordt de voorheen toegepaste werkwijze voortgezet en vertraging in het planproces voorkomen. Dit zorgt voor een efficiëntere en snellere voorbereidingsprocedure. De raad blijft gaan over de inhoudelijke afwegingen in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling.

Argumenten

- 1.1 Onder de Omgevingswet is niet langer opgenomen dat ook het voorbereidende bestuursorgaan bevoegd is om een mer-beoordelingsbesluit te nemen. In de Memorie van Toelichting bij de Omgevingswet wordt expliciet aangegeven dat indien een ander bestuursorgaan dan het "bevoegd gezag" verantwoordelijk is voor de voorbereiding van het besluit, dat moet worden geregeld via mandaat. Afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) geeft hiertoe de mogelijkheid. Mandaat betekent dan dat in uw naam besloten wordt. U behoudt te allen tijde de bevoegdheid om zelf het besluit te nemen en het mandaatbesluit in te trekken. In zoverre onderscheidt zich mandaat van delegatie, waar de bevoegdheid om te beslissen wordt overgedragen.

De machtiging heeft betrekking op voorbereidende handelingen en betreft geen inhoudelijke afweging. Het zijn handelingen die nodig zijn om tot besluitvorming te kunnen komen. De beslissingsbevoegdheid ligt bij uw raad.

- 1.2 Met het nemen van het mandaat- en machtigingsbesluit kan de werkwijze van de periode van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden gecontinueerd. Deze werkwijze zorgt voor een efficiënte voorbereidingsprocedure en voorkomt vertraging in het planproces voor ruimtelijke ontwikkelingen zonder dat de gemeenteraad haar grip verliest op de inhoudelijke afweging en finale besluitvorming.

- 1.3 Het nemen van een mer-beoordelingsbesluit vindt plaats binnen een duidelijk wettelijk toetsingskader en betreft een processtap in voorbereiding op een door uw raad te nemen ruimtelijk besluit. Het mer-beoordelingsbesluit beperkt zich alleen tot de milieueffecten, dit is een milieutechnische toets. Het is geen besluit over de aanvaardbaarheid van een ontwikkeling. Dit is voorbehouden aan uw gemeenteraad op het moment van vaststelling van het ruimtelijke besluit (de wijziging van het Omgevingsplan).
- 1.4 Over de inhoudelijke afweging om een mer-beoordelingsbesluit te nemen wordt advies gevraagd aan de specialisten bij de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant. Dit is een voortzetting van de werkwijze onder het oude recht.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

- 1.1 Niet van toepassing. Uw gemeenteraad kan besluiten om geen mandaat- en machtigingsbesluit te nemen. Hiermee wordt de beoogde efficiëntie en tijdswinst in de voorbereidende procedure niet bewerkstelligd.

Financiën

Dit raadsbesluit heeft geen financiële gevolgen.

Participatie

Er heeft geen participatie plaatsgevonden. Het betreft een bevoegdheidsverdeling.

Vervolg

Het mandaat- en machtigingsbesluit treedt in werking de dag na bekendmaking.

Communicatie

Het mandaat- en machtigingsbesluit wordt na vaststelling op de gebruikelijke wijze bekend worden gemaakt door publicatie in het Gemeenteblad.

Bijlagen

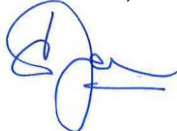
Bijlage 1: Mandaat- en machtigingsbesluit mer-procedure gemeente Bergen op Zoom 2026 (opgenomen bij dit voorstel)

Bijlage 2: Afdeling 16.4 Omgevingswet en Hoofdstuk 11 inclusief Bijlage V Omgevingsbesluit (bijgevoegd)

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

mr. C.G. Jacobs

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 8 september 2026 met onderwerp 'Mandaat- en machtigingsbesluit mer-procedure';

gelet op:

- de artikelen 156, lid 1 van de Gemeentewet en 160 van de Gemeentewet, Afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht en Afdeling 16.4 van de Omgevingswet;
- de instemming van het college van burgemeester en wethouders op grond van artikel 10:4 van de Algemene wet bestuursrecht;

Overwegende dat:

- de raad als bevoegd gezag ingevolge afdeling 16.36 en artikel 16.43 van de Omgevingswet bevoegd is om een zogeheten mer-beoordelingsbesluit te nemen;
- de raad zijn bevoegdheid tot het nemen van mer-beoordelingsbesluit kan mandateren aan het college;
- de voorbereiding van en het nemen van mer-beoordelingsbesluit voorheen een bevoegdheid was van het college;
- het onder de Omgevingswet om redenen van doelmatigheid en continuïteit gewenst is om de bevoegdheid tot het nemen van een mer-beoordelingsbesluit te mandateren aan het college en om het college te machtigen voor feitelijke voorbereidende handelingen in het kader van de mer-procedure.

BESLUIT:

1. Het college van burgemeester en wethouders mandaat te verlenen tot het nemen van een mer-beoordelingsbesluit als bedoeld in artikel 16.36 en 16.43 van de Omgevingswet
2. Het college van burgemeester en wethouders te machtigen tot het verrichten van feitelijke handelen met betrekking tot de mer-procedure als bedoeld in de artikelen 16.36, 16.37, 16.38, 16.39, 16.46 en 16.47 van de Omgevingswet;
3. Dit besluit in werking te laten treden op de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 29 oktober 2026,

De interim-griffier,

De voorzitter,

C.G.M Bus

drs. M. Mulder MSc.

BIJLAGE 1

MANDAAT- EN MACHTIGINGSBESLUIT MER-PROCEDURE GEMEENTE BERGEN OP ZOOM 2026

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. mandaat: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen, alsmede de noodzakelijke feitelijke handelingen in het kader van de voorbereiding, bekendmaking en uitvoering daarvan te verrichten alsmede de ondertekening;
- b. raad: de gemeenteraad van de gemeente Bergen op Zoom;
- c. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen op Zoom.

Artikel 2. Mandaat aan het college

De raad verleent mandaat aan het college voor het nemen van een mer-beoordelingsbesluit zoals bedoeld in artikel 16.36 en artikel 16.43 van de Omgevingswet

Artikel 3. Machtiging aan het college

De raad machtigt het college tot het verrichten van feitelijke voorbereidende handelingen met betrekking tot de mer-procedure als bedoeld in artikelen 16.36, 16.37, 16.38, 16.39, 16.46 en 16.47 van de Omgevingswet.

Artikel 4. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Artikel 5. Citeertitel

Dit besluit kan aangehaald worden als: 'Mandaat- en machtigingsbesluit mer-procedure gemeente Bergen op Zoom 2026'.